

00463916

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.004.04.2016
P/16/087

**WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/087 – Zarządzanie cmentarzami komunalnymi	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontrolerzy	Joanna Muszyńska – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98204 z dnia 5 lutego 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)	
Jednostka kontrolowana	Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o. w Siemiatyczach (zwane dalej: „Spółka” lub „Zarządcą”)	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bogusław Zduniewicz – Prezes Zarządu ¹ .	(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie NIK², Spółka prawidłowo wywiązywała się z zadań w zakresie zarządzania i utrzymania Cmentarza Komunalnego w Siemiatyczach, powierzonych jej przez Miasto Siemiatycze w latach 2014 – 2015.

Zgodnie z zawartymi umowami i obowiązującymi w tym zakresie uregulowaniami prawnymi utrzymywano cmentarz w należyтым porządku i stanie technicznym oraz rzetelnie prowadzono dokumentację cmentarną. W prawidłowej wysokości pobierano opłaty za usługi cmentarne (które stanowiły przychody Spółki), zaś prowadzona przez Spółkę ewidencja księgową umożliwiała wyodrębnienie kosztów związanych z zarządzaniem cmentarzem, a także wpływów uzyskanych z tytułu opłat cmentarnych.

Na ogół przestrzegano wymogów nałożonych w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych³ oraz aktów wykonawczych, niemniej Spółka nie uwzględniła w tym zakresie wszystkich potrzeb osób niepełnosprawnych. Na cmentarnym parkingu nie wyznaczono bowiem tym osobom miejsca parkingowego, mimo takiego obowiązku wynikającego z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków⁴.

NIK zwraca uwagę, że system informatyczny „Cmentarz” wykorzystywany do prowadzenia ksiąg cmentarnych nie zapewnia odnotowania daty pierwszego wprowadzenia danych do systemu oraz identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane osobowe do systemu, wymaganych § 15 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów⁵ w związku z § 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych⁶.

¹ Od 1 stycznia 2015 r. Poprzednio prezesem był Janusz Żoch.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 2126.

⁴ Dz. U. Nr 48, poz. 284.

⁵ Dz. U. Nr 90, poz. 1013 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 100, poz. 1024.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Spółka powstała 3 czerwca 1993 r. na podstawie uchwały Nr XIII/80/93 Rady Miejskiej w Siemiatyczach z dnia 12 maja 1993 r. Jednoosobowym jej udziałowcem jest Miasto Siemiatycze. W akcie notarialnym jako przedmiot działalności Spółki, oprócz spraw związanych ze świadczeniem usług pogrzebowych i działalności pokrewnej, wskazano m.in.: pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, usługi remontowo-budowlane, montażowe i stolarskie, usługi w zakresie wywozu nieczystości stałych i płynnych, produkcja, przesyłanie i sprzedaż energii cieplnej, utrzymanie i konserwację terenów zielonych.

Spółka realizuje swoją działalność poprzez cztery wyodrębnione organizacyjnie zakłady, przy czym zadania związane z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarza komunalnego wykonywał Zakład Oczyszczania Miasta („ZOM”). (dowód: akta kontroli str. 4-5)

Zarządzanie cmentarzem komunalnym przy ul. B. Głowackiego 71 w Siemiatyczach zlecane było Spółce na podstawie corocznych umów zawartych z Burmistrzem Miasta Siemiatycze⁷. Zgodnie z ich treścią, należące do gminy zadania związane z obsługą cmentarza – wynikające z ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy, m. in. rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia i ewidencji grobów – zostały w całości powierzone Spółce, a w szczególności: [1] wyznaczenie miejsca pochówku, [2] prowadzenie ksiąg cmentarnych, [3] kopanie grobów, [4] utrzymanie czystości i porządku na cmentarzu. Za zleczone zadania ustalony został stały miesięczny ryczałt w wysokości 4.600 zł netto. Ponadto, w umowach ustalono, iż:

- wszelkiego rodzaju prace budowlane i remontowe dotyczące utrzymania infrastruktury cmentarza komunalnego Zarządca wykona po otrzymaniu odrębnego zlecenia,
- bieżące utrzymanie cmentarza finansowane będzie z miesięcznego ryczałtu wypłacanego Spółce przez Urząd oraz opłat za usługi cmentarne (tj. za miejsce pochówku na cmentarzu, kopanie grobów, ekshumację zwłok oraz wjazd na teren cmentarza przez osoby świadczące usługi kamieniarskie), pobieranych i gromadzonych przez Spółkę.

W umowie nie uregulowano kwestii nadwyżki bądź deficytu związanego ściśle z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarza. (dowód: akta kontroli str. 7-12)

Wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. f i pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁸, źródłami dochodów własnych gminy są wpływy z opłat uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów (w tym opłat za pochowanie zwłok⁹) oraz dochody z ich majątku. Ze względu na charakter zadania polegającego na utrzymaniu i zarządzaniu cmentarzami komunalnymi, jako zadania własnego gmin oraz z powodu braku w tej materii przepisów szczególnych, dochody z opłat za takie czynności powinny stanowić dochód własny gminy. Dochody te pobierane są ponadto w związku z korzystaniem z mienia komunalnego (stanowią więc dochody z majątku gmin, określone w art. 4 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy). (dowód: akta kontroli str. 7-12)

W okresie objętym kontrolą obowiązywał (w niezmienionej formie) Regulamin korzystania z Cmentarza Komunalnego, wprowadzony uchwałą Nr VII/42/11 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 31 maja 2011 r. Zawierał on przepisy porządkowe obowiązujące na cmentarzu, zasady wjazdu i poruszania się po nim pojazdów mechanicznych, informacje o prawach i obowiązkach Zarządcy (np. o wywieszeniu cennika opłat na terenie cmentarza i dostępności go w biurze Zarządcy) oraz o prawach i obowiązkach klientów. W Regulaminie określono też zasady postępowania z nieopłaconymi w terminie miejscami grzebalnymi. Wskazano w nim, iż w przypadku nieuiszczenia opłaty zarządca cmentarza ma prawo rozporządzać grobem i przeznaczyć go do ponownego pochówku oraz że zamiar

⁷ Umowa Nr 12/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 r., umowa Nr 7/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 r. oraz umowa Nr 5/2015 z dnia 9 kwietnia 2015 r.

⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 ze zm.

⁹ Opłaty za miejsca grzebalne oraz za komunalne usługi cmentarne. Co do dopuszczalnego zakresu tych opłat, por. wyrok WSA w Krakowie z 17 maja 2010 r. II SA/Kr 932/09 oraz utrzymujący go w mocy wyrok NSA z 7 lipca 2011 r. II GSK 1022/10 (orzeczenia dostępne w bazie orzeczeń NSA pod adresem: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/362C1EDE90> i <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/921B7A4D1A>).

ten poprzedzany będzie umieszczeniem stosownych informacji na grobie i na tablicy informacyjnej na cmentarzu, co najmniej na sześć miesięcy przed planowanym terminem likwidacji grobu. (dowód: akta kontroli str. 15-20)

Spółka (poprzez ZOM) realizowała wszystkie zadania powierzone jej przez Miasto Siemiatycze. W latach 2014 – 2015 dokonała odpowiednio 68 i 54 pochówków, na bieżąco dbała o czystość cmentarza, wywóz nieczystości, naprawy i konserwacje sprzętu cmentarnego, przypominała (w przypadku nieopłacenia dzierżawy) o obowiązku uiszczenia opłaty poprzez wywieszanie na cmentarzu wykazu grobów przeznaczonych do rozbiórki. Taka informacja była wywieszona w trakcie kontroli na ogrodzeniu cmentarza (ze stanem na 23 marca 2015 r.), a wcześniej – w 2007 roku i w 2011 roku.

(dowód: akta kontroli str. 23-24, 44-46)

ZOM nie wykonywał zadań wykraczających poza zakres ww. obowiązków.

(dowód: akta kontroli str. 63-64)

2. W okresie objętym kontrolą Zarządca prowadził dokumentację cmentarną, wymaganą 1 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie prowadzenia i ewidencji grobów, w tym:

- księgę osób pochowanych na cmentarzu w układzie rocznikowym, zawierającą dane określone w § 3 tego rozporządzenia,
- księgę grobów, zawierającą dane określone w § 4 powołanego rozporządzenia,
- alfabetyczny spis osób pochowanych na cmentarzu, sporządzony na podstawie księgi osób pochowanych, według zasad określonych w § 5 i § 8 rozporządzenia.

Księgi cmentarne prowadzono w systemie informatycznym „Cmentarz”, w układzie rocznikowym, tj. stosownie do postanowień § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia i ewidencji grobów. Analiza tej dokumentacji, przeprowadzona na wybranej losowo¹⁰ próbie 60 zmarłych (po 30 w każdym roku) wykazała, że prowadzono ją rzetelnie i na bieżąco. I tak:

- w księdze osób pochowanych na cmentarzu ujęto wszystkie niezbędne dane dotyczące zmarłych tj. nazwisko i imię, nazwisko rodowe, stan cywilny, datę i miejsce urodzenia, datę i miejsce zgonu, informację, czy zgon nastąpił w wyniku choroby zakaźnej, imiona i nazwiska rodziców, datę i miejsce pochowania, numer ewidencyjny, rodzaj grobu, ostatnie miejsce zamieszkania¹¹ oraz numer i datę rejestracji zgonu w księgach stanu cywilnego oraz siedzibę urzędu, który zgon zarejestrował,
- wpisów do księgi pochowanych dokonano niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia pochowania osoby na cmentarzu (stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia), oraz w kolejności pochowania zwłok (tj. zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia).

Sporządzono wydruki komputerowe wszystkich danych zawartych w księgach cmentarnych, zgodnie z wymogami § 15 pkt. 3 wymienionego rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 44-46, 47-54)

Zarządca, będący administratorem danych osobowych, uwzględnił system „Cmentarz” m.in. w polityce bezpieczeństwa danych osobowych, w systemie kontroli wewnętrznej w zakresie ochrony danych osobowych oraz w Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych. Osoby obsługujące ww. system były przeszkolone w zakresie ochrony danych osobowych i upoważnione przez Zarządcę do ich przetwarzania, zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia.

Zgodnie z Instrukcją zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych, informatyk – Administrator Bezpieczeństwa Informacji sporządzał codziennie pełną archiwizację wszystkich danych osobowych, w tym programu „Cmentarz”.

(dowód: akta kontroli str. 71-96, 109, 128-139)

¹⁰ Wybrano co drugi zapis w kolejności chronologicznej, natomiast w 2015 roku co drugi zapis w kolejności chronologicznej dla 26 zmarłych i dalej od numeru ewidencyjnego 2420 każdy kolejny zapis (było łącznie 54 zmarłych).

¹¹ Informacja obowiązywała do 28 lutego 2015 r. W nowym wzorze karty zgonu, obowiązującej od 1 marca 2015 r. brak tej informacji (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie wzoru karty zgonu – D.U. z 2015 r., poz. 231).

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że system informatyczny „Cmentarz”, wykorzystywany do prowadzenia ksiąg cmentarnych, nie zapewniał odnotowania daty pierwszego wprowadzenia danych do systemu oraz identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane osobowe do systemu, wbrew wymogom § 15 ust. 4 rozporządzenia w sprawie prowadzenia ewidencji grobów w związku z § 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

(dowód: akta kontroli str. 97-100)

Informatyk - Administrator Bezpieczeństwa Informacji wyjaśnił, że: „Nie mam możliwości otwarcia bazy danych w celu wglądu w jej strukturę i znalezienia rekordu zawierającego datę pierwszego wprowadzenia danych i loginu osoby wprowadzającej, tym samym nie jesteśmy w stanie wyświetlić tych danych”.

(dowód: akta kontroli str. 104-105)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że: „Po powołaniu mnie na Prezesa Zarządu Przedsiębiorstwa w 2015 r. system już był wdrożony. Nie miałem wiedzy, że system używany do prowadzenia ksiąg cmentarnych nie spełnia wszystkich wymogów wynikających z przepisów. W ramach nadzoru, w 2015 r. została przeprowadzona kontrola wewnętrzna, która nie stwierdziła naruszeń ustawy o ochronie danych osobowych oraz polityki bezpieczeństwa. Nie obejmowała ona swym zakresem tej kwestii. Podjęliśmy działania w celu dostosowania systemu do obowiązujących przepisów”.

(dowód: akta kontroli str. 106, 107-108)

Opis stanu faktycznego

Od 2009 roku obowiązywały (w niezmienionej wysokości) stawki opłat cmentarnych, ustalone uchwałą Nr XXVIII/126/09 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 21 stycznia 2009 r. Za dwudziestoletnią dzierżawę miejsca pod groby wynosiły one od 129,60 zł do 1.555,20 zł¹², za wykopanie grobów – od 216 zł do 324 zł¹³, za ekshumację – od 216 zł do 864 zł¹⁴ oraz za wjazd na teren cmentarza przez osoby świadczące usługi kamieniarskie – 24,60 zł¹⁵. Stawki te podwojono (zgodnie z § 3 uchwały) dla osób niebędących mieszkańcami Miasta Siemiatycze.

(dowód: akta kontroli str. 13-14)

Analiza dokumentacji losowo¹⁶ wybranych 60 zmarłych (po 30 w każdym roku) wykazała, że stosowano opłaty cmentarne zgodne z cennikiem zatwierdzonym przez Radę Miasta Siemiatycze.

(dowód: akta kontroli str. 55-56)

W latach 2012 – 2015 (corocznie w październiku) kontrolę stanu sanitarnego cmentarza komunalnego przeprowadzał Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Siemiatyczach. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 6)

3. Spółka prowadziła ewidencję księgową w formie komputerowej (przy wykorzystaniu programu UNISOFT), która umożliwiała ustalenie wysokości wpływów uzyskanych z tytułu opłat cmentarnych oraz wyodrębnienie kosztów związanych z zarządzaniem cmentarzem¹⁷.

3.1. W latach 2014 – 2015 przychody Spółki z tytułu prowadzenia cmentarza komunalnego wyniosły odpowiednio (w kwotach netto): 117.937 zł i 96.010 zł, z tego:

- z tytułu usług świadczonych na cmentarzu: 61.000 zł i 40.810 zł (w tym: za miejsce pochówku na cmentarzu: 26.260 zł i 16.490 zł, za dzierżawę grobu na kolejne 20 lat: 32.880 zł i 22.400 zł oraz za jednorazowy wjazd na cmentarz: 1.860 zł i 1.920 zł)¹⁸,
- z tytułu zarządzania cmentarzem (stały comiesięczny ryczałt w wysokości 4.600 zł) – po 55.200 zł rocznie,
- ze sprzedaży drewna, pozyskanego w wyniku oczyszczania cmentarza w 2014 roku – 1.737 zł.

¹² W zależności od rodzaju (grób ziemny, murowany) i wielkości grobu (dziecinny, pojedynczy, podwójny).

¹³ W zależności od rodzaju i okresu wykonania usługi (kwiecień – październik oraz listopad – marzec).

¹⁴ W zależności od czasu, który upłynął od zgonu.

¹⁵ Stawki z podatkiem VAT.

¹⁶ Wybrano co trzeci dokument w każdym roku.

¹⁷ Spółka nie była zobowiązana przez Miasto Siemiatycze do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej kosztów związanych z zarządzaniem i utrzymaniem cmentarza komunalnego.

¹⁸ W okresie objętym kontrolą Spółka nie pobierała opłat za kopanie grobów.

Wpływy z tytułu opłat cmentarnych, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Spółki¹⁹, księgowano na koncie syntetycznym 200 (Rozrachunki z odbiorcami) po stronie Wn w korespondencji z kontem 703 (Sprzedaż – cmentarz) po stronie Ma, z wyszczególnieniem analitycznym każdego wnoszącego opłatę. (dowód: akta kontroli str. 24-37)

3.2. W latach 2014 – 2015 koszty Spółki związane z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarza wyniosły odpowiednio: 88.805,30 zł i 89.110,27 zł. W skład kosztów wchodziły: [1] wynagrodzenia wraz z pochodnymi (osoby zajmującej się bezpośrednio utrzymaniem cmentarza): 34.114,62 zł i 35.528 zł, [2] materiały (w tym środki ochrony roślin, paliwo do kosiarki i wykaszarki, kostka brukowa): 3.133,19 zł i 1.514,64 zł, [3] transport: 3.542,50 i 3.025 zł, [4] remonty i konserwacje – 781,30 zł i 70,73 zł, [5] koszty wydziałowe²⁰ i ogólnozakładowe – 38.662,79 zł i 36.649,19 zł, [6] wywóz nieczystości stałych – 7.865 zł i 11.417 zł, [7] koszty pozostałe (w tym rozmowy telefoniczne) – 705,90 zł i 905,71 zł.

Koszty – zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości – księgowano na koncie 504 (Koszty – cmentarz) w wysokości odpowiednio: 81.384,66 zł i 80.844,25 zł oraz koncie 551 (Koszty ogólnozakładowe) w kwotach odpowiednio: 7.420,64 zł i 8.266,02 zł.

(dowód: akta kontroli str. 23, 32-37)

Spółka nie przekazywała uzyskanych wpływów z opłat cmentarnych na rachunek budżetu gminy, bowiem – zgodnie z postanowieniami umów na zarządzanie cmentarzem – wpływy z tych opłat zobowiązana była przeznaczyć na bieżące utrzymanie cmentarza, co szczegółowo omówiono w pkt 1 niniejszego wystąpienia. (dowód: akta kontroli str. 24)

Nadwyżka przychodów nad kosztami w finansowaniu zadań związanych z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem Cmentarza Komunalnego w Siemiatyczach w latach 2014 – 2015 wynosiła odpowiednio: 29.131,70 zł i 6.899,73 zł. (dowód: akta kontroli str. 23-24)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: „Wynik dodatni, który występuje na działalności cmentarza przeznaczony jest na pokrycie możliwych strat w przyszłych okresach. Nadmienić trzeba, że nie wszystkie opłaty za dzierżawę grobów są płacone w terminie (...) Aktualnie istnieje tendencja spadkowa w uiszczaniu opłat za dzierżawę grobów (...) do końca 2015 roku opłatę wniosło już 84% zobowiązanych osób. Z analiz wynika, że przy założeniu na tym samym poziomie kosztów cmentarza jak również przychodów na tym samym poziomie pomniejszając o dzierżawę grobów, wynik na tej działalności może zamykać się wynikiem ujemnym lub być na poziomie zerowym”. (dowód: akta kontroli str. 65-70)

4. W okresie objętym kontrolą do Zarządcy nie wpłynęła żadna skarga dotycząca zarządzania, utrzymania i prowadzenia cmentarza komunalnego.

(dowód: akta kontroli str.21-22)

5. Zarządca cmentarza przestrzegał na ogół wymogów określonych w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz w rozporządzeniu w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków. W trakcie oględzin ustalono, że na cmentarzu było czysto i schludnie. Wydzielono pojemniki na odpady, w tym szkło, plastik i zmieszane odpady. Na miejscach grzebalnych, drogach lub ciągach pieszych nie leżały połamane elementy drzewostanu, brak było też uszkodzeń spowodowanych przez korzenie drzew. Dojścia i dojazdy do powierzchni grzebalnych posiadały nawierzchnię utwardzoną, urządzoną w sposób uniemożliwiający odpływ wód opadowych na miejsce przeznaczone na groby. Cmentarz posiadał ogrodzenie wykonane z trwałego materiału (od frontu murowane, po bokach wykonane z łączonych elementów betonowych), o wysokości nie niższej niż wymagana (1,5 m). W trakcie oględzin stwierdzono brak (w części dolnej) jednego przęsła ogrodzenia. Uszkodzone ogrodzenie w trakcie kontroli tymczasowo zabezpieczono metalową siatką.

(dowód: akta kontroli str. 38-43, 103)

¹⁹ Zarządzenie Nr 11/2013 z dnia 27 sierpnia 2013 r. i zarządzenie Nr 26/20156 z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie zasad rachunkowości.

²⁰ Na koszty wydziałowe składały się głównie wynagrodzenia pracowników ZOM wykonujących lub nadzorujących zadania związane z zarządzaniem cmentarzem komunalnym.

Kierownik ZOM wyjaśniła, że: „Brak jednego przęsta spowodowany jest naturalnym zużyciem materiału, a także działaniem czynników atmosferycznych. Zauważyliśmy to późną zimą, kiedy warunki atmosferyczne nie były sprzyjające pracom budowlanym, zgłosiliśmy telefonicznie Miastu i czekamy na stosowne zlecenie, aby niezwłocznie rozpocząć naprawę usterki.” Wyjaśniła też, że: „Ubytek w pasie jezdnym w alei głównej powstał w ostatnich miesiącach (grudzień ubiegłego roku). Wpływ na to miały czynniki atmosferyczne (...), a także ruch pojazdami osób świadczących usługi kamieniarskie i samochodami przewożącymi osoby niepełnosprawne. (...) Burmistrz oraz służby jemu podległe na bieżąco jest zapoznawany z w/w usterkami i spodziewamy się, że wraz z poprawą pogody dostaniemy zlecenie na ich usunięcie”. (dowód: akta kontroli str. 59-60)

Na Cmentarzu Komunalnym w Siemiatyczach nie ma domu przedpogrzebowego lub kostnicy, przewidzianych art. 5 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

(dowód: akta kontroli str. 38-43)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: „Obecnie na terenie miasta znajdują się i funkcjonują poza cmentarzem komunalnym jeszcze cztery cmentarze parafialne w tym dwa nowopowstałe posiadające dużo miejsc do pochówku. Od wielu lat w Siemiatyczach istnieją trzy duże Zakłady Pogrzebowe świadczące kompleksowe usługi w tym zakresie. Posiadają one domy przedpogrzebowe (kaplice) i kostnice. Na dzień dzisiejszy Zarząd Spółki, biorąc po uwagę powyższe uwarunkowania, jak i niewielką ilość pogrzebów na zarządzanym cmentarzu (...) nie widzi uzasadnionej ekonomicznie i społecznie potrzeby posiadania na tym cmentarzu i tym samym wnioskowania do Miasta Siemiatycze budowy domu przedpogrzebowego lub kostnicy. Byłoby to z powodu opisanych uwarunkowań niezasadne z punktu widzenia obowiązku dbałości o finanse publiczne”. (dowód: akta kontroli str. 62)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na braku wydzielonego miejsca dla osób niepełnosprawnych na parkingu zlokalizowanym przy Cmentarzu Komunalnym. Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków.

(dowód: akta kontroli str. 38-43)

Prezes Spółki wyjaśnił, że: „Brak wyznaczonego miejsca parkingowego osobom niepełnosprawnym spowodowany był brakiem uwag z ich strony dotyczących barier komunikacyjnych (...) podczas odwiedzin bliskich pochowanych na cmentarzu, a także, jak to wynika z obserwacji pracownika obsługi cmentarza, małą ilością parkujących samochodów w ciągu tygodnia. (...) Przychylając się do problemu miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych wyznaczymy do dnia 15.03.2016 r. W załączeniu przedstawiamy pismo skierowane do Burmistrza Siemiatycz oraz mapkę z wyrysowanym miejscem”.

(dowód: akta kontroli str. 65-70)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagę wynikającą z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²¹, wnosi o:

1. Dostosowanie systemu informatycznego służącego do obsługi ksiąg cmentarnych do wymogów § 15 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów, w związku z § 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

2. Zapewnienie miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych na parkingu cmentarza, stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków.

²¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

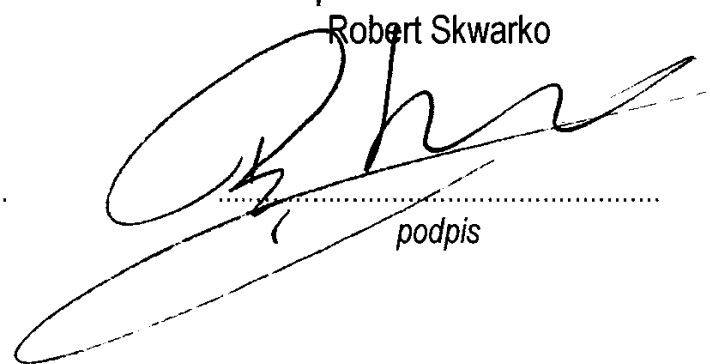
Białystok, dnia 11 marca 2016 r.

Kontroler
starszy inspektor kontroli państwowej
Joanna Muszyńska

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

.....
podpis

